

Laikina versija

TEISINGUMO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2018 m. gruodžio 19 d.(*)

„Valstybės įsipareigojimų nevykdymas – Apmokestinimas – Pridėtinės vertės mokestis (PVM) – Direktyva 2006/112/EB – 2 straipsnio 1 dalis – Administracinė praktika, kuri sudaro atlyginimo, mokėtino už perpardavimo teisę originalaus meno kūrinio autoriui, apmokestinimas PVM“

Byloje C-51/18

dėl 2018 m. sausio 29 d. pagal SESV 258 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų nevykdymo

Europos Komisija, atstovaujama N. Gossement ir B.-R. Killmann,

ieškovė,

prieš

Austrijos Respubliką, atstovaujamą G. Hesse,

atsakovę,

TEISINGUMO TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro ketvirtosios kolegijos pirmininkas M. Vilaras, einantis aštuntosios kolegijos pirmininko pareigas, teisėjai J. Malenovský (pranešėjas) ir M. Safjan,

generalinis advokatas M. Wathelet,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimas

1 Savo ieškiniu Europos Komisija prašo Teisingumo Teismo pripažinti, kad Austrijos Respublika, apmokestinusi pridėtinės vertės mokesčiu (toliau – PVM) atlyginimą, mokėtiną už perpardavimo teisę originalaus meno kūrinio autoriui, nevykdė savo įsipareigojimų pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006, p. 1, toliau – PVM direktyva) 2 straipsnio 1 dalį.

Teisinis pagrindas

S?jungos teis?

PVM direktyva

2 PVM direktyvos 3 ir 5 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(3) Siekiant užtikrinti geresnio reglamentavimo princip? atitinkant?, aišk? ir racional? nuostat? išd?stym?, tikslinga direktyv? išd?styti nauja strukt?ros ir formulavimo redakcija, nors iš esm?s tai nereikš esmini? galiojan?i? teis?s akt? pakeitim?. Vis d?lto reik?t? padaryti nedaug esmini? pakeitim?, kurie yra neatsiejami nuo direktyvos išd?stymo nauja redakcija. Kai daromi tokie pakeitimai, išsamus j? s?rašas pateikiamas nuostatose, reglamentuojan?iose j? perk?lim? ? nacionalin? teis? ir ?sigaliojim?.

<...>

(5) PVM sistema yra papras?iausia ir neutraliausia tada, kai mokestis yra taikomas kiek ?manoma bendresniu b?du ir kai jo taikymo sritis apima visus gamybos ir paskirstymo bei paslaug? teikimo etapus. D?l to vidaus rinkai ir valstyb?ms nar?ms yra naudinga sukurti bendr? sistem?, kuri b?t? taikoma ir mažmeninei prekybai.“

3 Šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalis išd?styta taip:

„PVM objektas yra šie sandoriai:

1. preki? tiekimas už atlyg? valstyb?s nar?s teritorijoje, kai prekes tiekia apmokestinamasis asmuo, veikdamas kaip toks;

<...>

2. paslaug? teikimas už atlyg? valstyb?s nar?s teritorijoje, kai paslaugas teikia apmokestinamasis asmuo, veikdamas kaip toks;

<...>“

4 Min?tos direktyvos 24 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Paslaug? teikimas“ – sandoris, kuris n?ra preki? tiekimas.“

5 Min?tos direktyvos 25 straipsnyje nurodyta:

„Paslaug? teikimu gali b?ti[,] *inter alia*[,] šie sandoriai:

a) nematerialiojo turto, kurio nuosavyb?s teis? patvirtinta arba nepatvirtinta dokumentu, perleidimas;

b) ?sipareigojimas susilaikyti nuo veiksmo arba toleruoti veiksm? ar aplinkyb?;

c) paslaug? atlikimas vykdant valdžios institucijos ar jos vardu duot? nurodym? arba laikantis ?statym?.“

6 PVM direktyvos 73 straipsnyje nustatyta:

„Preki? tiekimo ar paslaug? teikimo, išskyrus nurodyt?sias 74–77 straipsniuose, apmokestinamoji vert? apima visk?, kas sudaro atlyg?, kur? preki? tiek?jas ar paslaug? teik?jas gavo arba turi gauti

iš prekes ar paslaugas ?sigyjan?io asmens arba iš tre?iosios šalies už preki? tiekim? ar paslaug? teikim?, ?skaitant tiesiogiai su ši? sandori? kaina susijusias subsidijas.“

Direktyva 2001/84/EB

7 2001 m. rugs?jo 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/84/EB d?l originalaus meno k?rinio perpardavimo teis?s autoriaus naudai (OL L 272, 2001, p. 32; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 17 sk., 1 t., p. 240) 3 konstatuojamoji dalis išd?styta taip:

„Perpardavimo teise siekiama užtikrinti, kad grafikos ir plastinio meno k?rini? autoriai gaut? savo originali? meno k?rini? ekonomin?s s?km?s dal?. Ši teis? padeda atkurti grafikos ir plastinio meno k?rini? autori? ir kit? k?r?j?, gaunan?i? naud? už s?kming? savo k?rini? panaudojim?, ekonomin?s pad?ties pusiausvyr?.“

8 Min?tos direktyvos 1 straipsnyje „Perpardavimo teis?s objektas“ numatyta:

„1. Originalaus meno k?rinio autoriui valstyb?s nar?s turi numatyti perpardavimo teis?, apibr?žiam? kaip neatimam? teis?, kurios negalima atsisakyti, net iš anksto, gauti autorin? atlyginim? pardavimo kainos, gautos už kiekvien? k?rinio perpardavim? po to, kai pats autorius pirm? kart? perleidžia k?rin?, pagrindu.

2. Šio straipsnio 1 dalyje minima teis? taikoma visiems perpardavimo veiksams, kuriuose dalyvauja pardav?jai, pirk?jai arba meno rinkos specialistai tarpininkai, tokie kaip dail?s salonai, meno galerijos ir bendrai bet kokie prekiautojai meno k?riniais.

3. Valstyb?s nar?s gali numatyti, kad šio straipsnio 1 dalyje minima teis? netaikoma perpardavimo veiksams, kai pardav?jas yra ?sigij?s k?rin? tiesiogiai iš autoriaus mažiau nei prieš trejus metus iki perpardavimo, o perpardavimo kaina neviršija 10 000 eur?.

4. Autorin? atlyginim? moka pardav?jas. Valstyb?s nar?s gali numatyti, kad vienas iš šio straipsnio 2 dalyje minim? fizini? ar juridini? asmen?, kuris n?ra pirk?jas, savarankiškai arba kartu su pardav?ju yra atsakingas už autorinio atlyginimo sumok?jim?.“

9 Min?tos direktyvos 3 straipsnyje, susijusiame su ribine kaina, nustatyta:

„1. Valstyb?s nar?s nustato minimali? pardavimo kain?, kurios pagrindu 1 straipsnyje minimiems perpardavimams taikoma perpardavimo teis?.

2. Ši minimali pardavimo kaina jokiais atvejais negali viršyti 3 000 eur?.“

10 Min?tos direktyvos 4 straipsnyje, susijusiame su tarifais, konstatuojama:

„1. 1 straipsnyje numatytas autorinis atlyginimas skai?iuojamas pagal šiuos tarifus:

- a) 4 % – už pardavimo kainos dal? iki 50 000 eur?;
- b) 3 % – už pardavimo kainos dal? nuo 50 000,01 iki 200 000 eur?;
- c) 1 % – už pardavimo kainos dal? nuo 200 000,01 iki 350 000 eur?;
- d) 0,5 % – už pardavimo kainos dal? nuo 350 000,01 iki 500 000 eur?;
- e) 0,25 % – už pardavimo kainos dal?, viršijan?i? 500 000 eur?.

Nepaisant to, visa autorinio atlyginimo suma negali viršyti 12 500 eur?.

2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, valstyb?s nar?s gali taikyti 5 % tarif? 1 dalies a punkte nurodytai pardavimo kainos daliai.

3. Jei nustatyta minimali pardavimo kaina tur?t? b?ti mažesn? nei 3 000 eur?, valstyb? nar? taip pat gali nustatyti tarif?, taikom? pardavimo kainos daliai iki 3 000 eur?; šis tarifas negali b?ti mažesnis nei 4 %.“

Austrijos teis?

Urheberrechtsgesetz

11 Šios bylos aplinkyb?ms taikomo 1936 m. balandžio 9 d. *Urheberrechtsgesetz* (Autori? teisi? ?statymas, *BGBI.* 111/1936, toliau – *UrhG*) III skyriuje nustatytos autoriaus teis?s, tarp kuri? yra teis? panaudoti, dauginti ir platinti k?rin?.

12 *UrhG* 16 straipsnyje „Teis? platinti“ numatyta:

„1. Autorius turi išimtin? teis? platinti k?rinius. Remiantis šia teise, k?riniai negali b?ti eksponuojami ar pateikiami rinkai visuomenei be jo sutikimo.

2. Kadangi k?riny? nepublikuojamas, platinimo teis? taip pat apima išimtin? teis? padaryti š? k?rin? viešai prieinam? demonstruojant, publikuojant, rodant, viešai eksponuojant ar panašiai reprezentuojant.

3. Atsižvelgiant ? 16a straipsn?, platinimo teis? netaikoma k?riniams, pateiktiems rinkai nuosavyb? perleidus [S?jungos] valstyb?je nar?je ar valstyb?je, kuri yra Europos ekonomin?s erdv?s šalis, gavus teis?s tur?tojo sutikim?.

<...>

5. Nors šiame ?statyme nurodyta formuluot? „platinti k?rin?“, tai susij? tik su autoriui skirt? k?rini?, remiantis 1–3 dalimis, platinimu.“

13 *UrhG* 16b straipsnyje „Teis? perparduoti“ nustatyta:

„1. 16 straipsnio 3 dalis, taikoma originalaus grafikos ar plastinio meno k?rinio perpardavimui po pirmojo perleidimo, kur? atliko autorius, suprantama taip, kad pardav?jas turi sumok?ti autoriui perpardavimo kainai be mokes?i? proporcing? atlyginim? (perpardavimo teis?s atlyginimas), laikydamasis ši? rib?:

4 % – už pirm?j? dal? iki 50 000 [eur?];

3 % – už 150 000 [eur?], viršijan?i? pirm? dal?,

1 % – už 150 000 [eur?], viršijan?i? ankstesn? dal?,

0,5 % – už 150 000 [eur?], viršijan?i? ankstesn? dal?,

0,25 % – už sum?, viršijan?i? ankstesn? dal?.

Vis d?lto bendra atlyginimo suma negali viršyti 12 500 [eur?].

2. Perpardavimo teisė atsiranda tik jei pardavimo kaina yra mažiausiai 2 500 [eur?] ir jei meno rinkos profesionalas, kaip dailės salonas, meno galerija ar kitas meno pardavėjas, dalyvauja perleidžiant kaip pardavėjas, pirkėjas ar tarpininkas; šie asmenys yra atsakingi kaip garantai ir mokėtojai, nebent jie patys yra prievolės mokėti mokestį turintys asmenys. Šios teisės negalima atsisakyti iš anksto. Šia teise taip pat gali remtis kolektyvinio administravimo bendrovė; be to, ši teisė yra neatimama. 23 straipsnio 1 dalis taikoma *mutatis mutandis*.

3. „Originalūs kūriniai“, kaip tai suprantama pagal 1 dalį, yra šie kūriniai:

1) sukurti paties menininko,

2) kurio ribotą skaičių pagamina pats menininkas arba kurie pagaminami gavus jo leidimą ir kurie yra iš esmės sunumeruoti, pasirašyti arba kitais būdais menininko patvirtinti,

3) kitu atveju jie laikomi originaliais kūrinių.

4. Perpardavimo teisė neatsiranda, kai pardavėjas yra žmogus kūrinių iš autoriaus mažiau nei prieš trejus metus, o pardavimo kaina neviršija 10 000 [eur?].“

Umsatzsteuergesetz 1994

14 Pagrindinės bylos aplinkyboms taikomos redakcijos 1994 m. rugpjūčio 23 d.

Umsatzsteuergesetz (Apyvartos mokestio įstatymas, *BGBI.* 663/1994, toliau – *UStG* 1994) 1 straipsnyje nustatyta:

„1. Pridėtinės vertės mokestiu apmokestinami šie sandoriai:

1) prekių tiekimas ir paslaugų teikimas už atlygą šalies viduje, kai tai atlieka verslininkas, vykdydamas savo veiklą. Neatmetama galimybė apmokestinti dėl to, kad sandoris yra vykdomas remiantis teisiniu ar administraciniu aktu, arba dėl to, kad jis laikomas vykdomu pagal teisės nuostatą;

<...>“

15 *UStG* 1994 3 straipsnyje nustatyta:

„1. Tiekimas yra sandoris, kuriuo tiekėjas suteikia pirkėjui ar pastarojo galiojamam trečiajam asmeniui teisę disponuoti preke. Teisę disponuoti preke gali perleisti pats tiekėjas ar jo galiojantis trečiasis asmuo.

<...>“

16 *UStG* 1994 3a straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Paslaugų teikimai“ yra teikimai, kurie nėra prekių tiekimai. Paslaugos teikimas taip pat gali būti susilaikymas nuo veiksmo ir veiksmo ar situacijos toleravimas.“

Ikiteisminis procedūra

17 2014 m. spalio 17 d. Komisija pateikė Austrijos Respublikai oficialų pranešimą, kuriame ji išreiškė savo abejones dėl administracinės praktikos, susijusios su atlyginimo, mokėtino už perpardavimo teisę originalaus meno kūrinių autoriui, apmokestinimo PVM.

18 Šiame pranešime Komisija teigė, kad šis atlyginimas nėra atlygis už tokio meno kūrinių

autoriaus meno tiekim? ar teikim?. Ji taip pat nurod?, kad perpardavimo teis? buvo suteikta tiesiogiai ?statymu, kad autorius gaut? savo k?rini? ekonomin?s s?km?s dal?. Kadangi pasinaudojant perpardavimo teise autorius neatlieka prek? tiekimo ar paslaug? teikimo, joks sandoris neapmokestinamas PVM.

19 Austrijos Respublika ? š? oficial? pranešim? atsak? 2014 m. gruodžio 16 d. raštu.

20 Austrijos Respublika nurod?, kad perpardavimo teis?s tikslas – užtikrinti, kad autorius gaut? savo k?rini? ekonomin?s s?km?s dal?. Faktas, kad autorius nedalyvauja pardav?jo ir pirk?jo susitarime dėl atitinkamo k?rinio perpardavimo, nedraudžia apmokestinti autoriaus gauto atlyginimo už perpardavimo teis?. Atvirkščiai, PVM sistemos neutralumo principas reikalauja, kad toks atlyginimas būtų taip pat apmokestinamas PVM.

21 Be to, Austrijos Respublika nurod?, kad perpardavimo teis? leidžia atsižvelgti ? k?rinio prid?tin? vert? j? perparduodant, todėl papildomai padid?ja per pirm?j? pardavim? autoriaus atlikto tiekimo ar teikimo apmokestinamoji vert?. Todėl, kadangi šis pirmasis ir vienintelis tiekimas ar teikimas būtų apmokestinamas PVM, atlyginimas, mok?tinas už perpardavimo teis?, taip pat turi būti apmokestintas PVM.

22 Neb?dama patenkinta visais Austrijos Respublikos atsakymais Komisija pateik? šiai valstybei 2016 m. liepos 25 d. pagr?st? nuomon?, kurioje ji dar kart? patvirtino, kad atlyginimas, mok?tinas autoriui už perpardavimo teis?, n?ra atlygis už autoriaus tiekim? ar teikim? per pirm? pateikim? rinkai, kad perpardavimo teise siekiama tik tiek, kad autorius gaut? ekonomin?s naudos, susijusios su jo meno tiekimo ar teikimo pripažinimu, ir kad autorius negali prieštarauti savo k?rinio perpardavimui.

23 Austrijos Respublika ? ši? pagr?st? nuomon? atsak? 2016 m. rugs?jo 22 d. raštu, v?l iš esm?s teigdama, kad atlyginimas už perpardavimo teis? yra apmokestinamas.

24 Ji nurod?, kad pagal perpardavimo teis? autorius atlieka teikim? toleruodamas k?rinio perpardavimo veiksm?. Nors šis teikimas numatytas Originalaus meno k?rinio autori? ?statyme, jis atitinka teikim?, panaš? ? kit? autori? atlikt? teikim? reprezentuojant savo k?rinius. Kadangi ši? k?rini? reprezentavimo atlyginimas apmokestinamas PVM kaip paslaug? teikimas, atlyginimas, mok?tinas už perpardavimo teis?, taip pat turi būti apmokestinamas.

25 Austrijos Respublika ir toliau laik?si savo papildomo argumento, kad šio atlyginimo apmokestinimas taip pat pateisinamas, nes jis padidina autoriaus tiekimo ar teikimo per pirm? jo k?rinio pateikim? rinkai apmokestinam?j? vert?. Apmokestinamosios vert?s pasikeitimas nepriklauso nuo k?rinio autoriaus ir pardav?jo ar v?lesnio jo pirk?jo teisini? santyki? egzistavimo, bet priklauso nuo fakto, kad dėl perpardavimo teis?s autorius gauna naudos iš šio k?rinio prid?tin?s vert?s.

26 Kadangi Austrijos Respublikos pateikti atsakymai Komisijos netenkino, ji nusprend? pareikšti š? ieškin?.

Dėl ieškinio

Šali? argumentai

27 Komisija teigia, kad k?rinio perpardavimo šalims nustatyta pareiga sumok?ti atlyginim? autoriui skirta tik tam, kad būtų užtikrinta jo teisinga dalis originalaus k?rinio vert?je. Vis dėlto ši teisinga dalis n?ra atlygis už autoriaus tiekim? ar teikim?, nes ji susijusi tik su originalaus k?rinio ekonomine verte, atsirandančia autoriui perpardavus jo k?rin? be jo leidimo. Atlyginimo suma

neatšaukiamai nustatoma įstatyme.

28 Be to, iš 2017 m. sausio 18 d. Sprendimo *SAWP* (C-37/16, EU:C:2017:22, 25 ir 26 punktai) matyti, kad prekių tiekimas ar paslaugų teikimas už atlygą, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvą, atliekamas tik jei tarp tiekėjo ar teikėjo ir gavėjo yra teisinis ryšys, kai vykdoma abipusė prievolė, o tiekėjo ar teikėjo gautas atlygis yra reali gavėjui patiektos prekės ar suteiktos paslaugos vertė. Taigi, tarp atlikto tiekimo ar teikimo ir gauto atlygio turi būti tiesioginis ryšys, o sumokėtos sumos yra realus atlygis už individualizuotą paslaugą, suteiktą esant teisiniam santykiui, kai vykdoma abipusė prievolė.

29 Vis dėlto autoriui mokėtinas atlyginimas už perpardavimo teisę aiškiai nėra atlygis už autoriaus tiekimo ar teikimo, jis nustatomas remiantis tik perparduodant meno kūrinių gauta kaina, kurios sumai autorius įtakos nedaro. Autorius turi teisę į šį atlyginimą ir neprivalo, net jei galėtų, veikimu ar neveikimu atlikti tiekimo ar teikimo. Todėl atlyginimas, mokėtinas už perpardavimo teisę, nėra atlygis už prekių tiekimo ar paslaugų teikimo, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 2 straipsnį.

30 Be to, kadangi perparduodamo kūrinių autorius negalėjo kliudyti jo perparduoti, nei daryti tam įtakos, jis nevykdė jokio tiekimo ar teikimo, todėl nelaikoma, kad šis autorius vykdė teikimą toleruodamas šį perpardavimą. Taigi perpardavimo teisė nėra naudojimo ir eksploatavimo teisė, susijusi su autoriaus teise, dalis.

31 Be to, reikia atmesti Austrijos Respublikos argumentą, pateiktą per ikiteisminą procedūrą, kad apmokestinus PVM vėlesnį kitą kūrėjo teisę panaudojimą, o ne atlyginimą, mokėtiną už perpardavimo teisę, pažeidžiamas mokesčių neutralumo principas. Iš tiesų, kadangi originali meno kūrinių autorių situacija nėra tokia pati, kaip kitą kūrėjo, kiek tai susiję su jiems mokėtinu atlyginimu už naudojimo ir eksploatavimo teises, kurios išlieka, pagal PVM neutralumo principą nedraudžiama apmokestinti šį kitą kūrėjo atlyginimą, bet ne atlyginimą, susijusio su perpardavimo teise.

32 Tas pats matyti iš Austrijos Respublikos argumento, pagal kurį atlyginimas, mokėtinas už perpardavimo teisę, turi būti apmokestinamas PVM dėl to, kad originalaus kūrinių autoriui tiekimo ar teikimo, kurį jis atliko pirmą kartą pateikęs rinkai originalų kūrinių, apmokestinamoji vertė pasikeitė. Iš tiesų, toks atlyginimas, apskaičiuotas remiantis pardavimo kaina, gauta perparduodant kūrinių, visiškai nepriklauso nuo atlyginimo, dėl kurio autorius susitarė su pirmuoju šio kūrinių pirkėju. Gali būti, kad, pavyzdžiui, autorius padovanojo originalų kūrinių ir vis dėlto tokiu atveju turi teisę į atlyginimą už perpardavimo teisę.

33 Atsiliepime į ieškinį Austrijos Respublika tvirtina, kad, kadangi kūrinių perpardavimas yra abipusė prievolė esant teisiniams santykiams, šio kūrinių autoriui mokėtinas atlyginimas už perpardavimo teisę turi būti apmokestinamas PVM.

34 Remdamasi 2015 m. rugsėjo 3 d. Sprendimu *Asparuhovo Lake Investment Company* (C-463/14, EU:C:2015:542, 35 punktas) ir 2015 m. spalio 29 d. Sprendimu *Saudağor* (C-174/14, EU:C:2015:733, 32 punktas) Austrijos Respublika teigia, kad teikimo apmokestinimas PVM suponuoja tiesioginio ryšio tarp suteiktos paslaugos ir gauto atlygio egzistavimą. Pagal 1994 m. kovo 3 d. Sprendimą *Tolsma* (C-16/93, EU:C:1994:80, 14 ir paskesni punktai) ir 2015 m. spalio 29 d. Sprendimą *Saudağor* (C-174/14, EU:C:2015:733, 32 punktas) toks tiesioginis ryšys nustatomas, jei tarp paslaugos teikėjo ir gavėjo egzistuoja teisinis santykis, kai vykdoma abipusė prievolė ir paslaugos teikėjo gautas atlyginimas yra realus atlygis už gavėjui suteiktą paslaugą.

35 Todėl atlyginimas, mokėtinas už perpardavimo teisę, turi būti apmokestinamas PVM, kai vykdoma abipusė prievolė esant teisiniams santykiams. Šiuo atveju šios sąlygos buvo vykdytos.

36 Konkrečiau kalbant apie abipusę prievolę, 2017 m. sausio 18 d. Sprendimas SAWP (C-37/16, EU:C:2017:22) nėra reikšmingas, nes Teisingumo Teismo argumentai šiame sprendime netaikytini atlyginimui, mokėtinam už perpardavimo teisę, kuri nėra panaši į tikrą kompensaciją.

37 Atlyginimu, mokėtinu už perpardavimo teisę, siekiama užtikrinti, kad autorius gautų savo kūrinių ekonominės sėkmės dalį. Dėl pasinaudojimo platinimo teise autorius turi toleruoti savo kūrinių perpardavimą ir šis atlyginimas yra susijęs su šia tolerancija. Autorius gauna atlyginimą dėl savo kūrinių, kuris per tam tikrą laiką įgijo vertę, perpardavimo. Šis atlyginimas turi tiesioginę ryšį su autoriaus teikimu ar tiekimu. Todėl tai iš esmės yra naujas apmokestinamas atlygis, kuris papildo per pirmą kūrinių pirkimą gautą atlygą. Tokiu atveju atlyginimas, mokėtinas už perpardavimo teisę, turi būti prilyginamas kompensacijai už ekspropriaciją, kuri, logiškai vertinant, apmokestinama PVM.

38 Be to, Austrijos Respublika pakartoja argumentą, pateiktą per ikiteisminę procedūrą, pagal kurį mokesčių neutralumo principas prieštarauja tam, kad panašios prekės ar paslaugos būtų vertinamos skirtingai PVM atžvilgiu.

39 Be to, Austrijos Respublika teigia, kad net sutinkant, kad atlyginimas, mokėtinas už perpardavimo teisę, nėra atlyginimas už nepriklausomą tiekimą ar teikimą, tačiau šis atlyginimas padidina kūrinių autoriaus ir pirmojo šio kūrinių pirkėjo sandorio apmokestinamąją vertę.

40 Šiuo klausimu Austrijos Respublika remiasi Direktyvos 2001/84 3 konstatuojamąja dalimi, pagal kurią perpardavimo teise siekiama kompensuoti vertės padidėjimą. Šiomis aplinkybėmis, kadangi kai kurie originalūs meno kūriniai su laiku įgyja didesnę vertę, o perpardavimo atveju ši pridėtiną vertę duoda naudos ne autoriui, o pardavėjui, atlyginimas, mokėtinas už perpardavimo teisę, turi būti laikomas autoriaus dalimi šiame vertės padidėjime. Todėl atlyginimas, mokėtinas už perpardavimo teisę, prilyginamas „indeksavimui“, skirtam autoriui pagal įstatymą.

Teisingumo Teismo vertinimas

41 Savo ieškiniu Komisija kaltina Austrijos Respubliką, kad ji nevykdė savo įsipareigojimų pagal PVM direktyvos 2 straipsnio 1 dalį, nes apmokestino PVM atlyginimą, originalaus meno kūrinių autoriui mokėtiną už perpardavimo teisę.

42 PVM direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad PVM apmokestinamas prekių tiekimas ir paslaugų teikimas už atlygą valstybės narės teritorijoje, kai prekes tiekia ar paslaugas teikia apmokestinamasis asmuo, veikdamas kaip toks.

43 Nesant reikalo atsakyti į klausimą, ar, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, atlyginimo, mokėtino už perpardavimo teisę, sumokėjimas gali būti laikomas „prekių tiekimu“ ar „paslaugų teikimu“, kurio šalys neišskiria, reikia įvertinti, ar šis sumokėjimas buvo atliktas už atlygą (šiuo klausimu žr. 2017 m. sausio 18 d. Sprendimo SAWP, C-37/16, EU:C:2017:22, 24 punktą).

44 Šiuo klausimu iš suformuotos jurisprudencijos matyti, jog prekė tiekimas ar paslaugų teikimas atliekamas už atlygą, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvą, tik jei tarp tiekėjo ar teikėjo ir gavėjo yra teisinių santykių, kai vykdoma abipusė prievolė, o tiekėjas ar teikėjas gautas atlygis yra reali gavėjui ar gavėjui patiektos prekės ar suteiktos paslaugos vertė (šiuo klausimu žr. 2017 m. sausio 18 d. Sprendimo *SAWP*, C-37/16, EU:C:2017:22, 25 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

45 Austrijos Respublika teigia, pirma, kad atlyginimas, mokėtinas už perpardavimo teisę, yra atlygis už abipusę prievolę esant teisiniams santykiams. Nors ši valstybė narė negina fakto, kad originalaus meno kūrinio autorius nedalyvauja pardavėjo ir pirkėjo sudarytame susitarime dėl šio kūrinio perpardavimo, ji teigia, kad šio kūrinio autorius, toleruodamas perpardavimą, dalyvauja tiekime esant tokiems santykiams.

46 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, aišku, jog pagal PVM direktyvos 25 straipsnio b punktą paslaugų teikimu, *inter alia*, gali būti veiksmo ar aplinkybės toleravimas.

47 Vis dėlto, priešingai, nei, atrodo, teigia Austrijos Respublika, teisinių santykių, kuriam esant perparduodamas originalus meno kūrinys, yra tik tarp pardavėjo ir pirkėjo, o perpardavimo teisę šio kūrinio autoriaus naudai neturi tokos šiam ryšiui. Todėl negali būti laikoma, kad šio kūrinio autorius dėl perpardavimo teisės kokių nors būdu, net netiesiogiai, dalyvauja perpardavimo sandoryje, be kita ko, toleruodamas šį sandorį.

48 Iš tiesų, visų pirma perpardavimo sandorio šalys laisvai susitarė tarpusavyje, kad pardavėjas perleis atitinkamą kūrinių ir dėl pirkėjo mokėtiną kainą neprisilaikant vienai ar kitaip tartis ar konsultuotis su šio kūrinio autoriumi. Pastarasis, savo ruožtu, neturi galimybės kištis į perpardavimo sandorį, visų pirma siekdamas jam užkirsti kelią, jei su tuo nesutinka.

49 Be to, originalaus meno kūrinio, kuris parduodamas, autorius pagal Direktyvos 2001/84 1 straipsnio 1 dalį gauna autorinį atlyginimą šio kūrinio pardavimo kainos, kuri iš principo reikia sumokėti pardavėjui, pagrindu. Vis dėlto, kadangi šio autoriaus perpardavimo teisę, kuri apima pardavėjo pareigą mokėti autoriui su šia teise susijusį nustatytą sumą, yra Europos Sąjungos teisės aktų leidėjo valios vaisius, laikytina, kad ji netaikoma esant bet kokiems autoriaus ir pardavėjo teisiniams santykiams.

50 Galiausiai, remiantis Europos Sąjungos teisės aktų leidėjo valia, išreikšta Direktyvos 2001/84 3 konstatuojamosios dalies pirmame sakinyje, perpardavimo teise siekiama užtikrinti, kad originaliųjų meno kūrinių autoriai, kuriems taikoma ši direktyva, t. y. grafikos ir plastinio meno kūrinių autoriai, gautų savo originaliųjų meno kūrinių ekonominės sėkmės dalį. Iš to matyti, kad teisės aktų leidėjas visiškai nenumato, kad šie autoriai gali dalyvauti savo kūrinių perpardavimo sandoriuose, bet apsiriboja jiems suteikdamas teisę gauti perpardavimo veiksmą, kai jie atlikti, ekonominei rezultatų dalį.

51 Šiomis aplinkybėmis Austrijos Respublikos argumentas, pagal kurį atlyginimas, mokėtinas už perpardavimo teisę, yra atlygis teisiniuose santykiuose už abipusę prievolę, kuriuose dalyvauja autorius, toleruodamas perpardavimą, turi būti atmestas.

52 Antra, Austrijos Respublika mano, kad tariamas originalaus meno kūrinio autoriaus tiekimas ar teikimas, kuriam taikoma Direktyva 2001/84, susijęs su perpardavimo teise, atitinka tiekimus ar teikimus, kuriuos atlieka kiti autoriai, reprezentuodami savo kūrinius. Kadangi šie tiekimai ar teikimai apmokestinami PVM, tariamas originalaus meno kūrinio autoriaus tiekimas ar teikimas, susijęs su perpardavimo teise, taip pat turi būti apmokestinamas.

53 Šiuo klausimu iš Direktyvos 2001/84 3 konstatuojamosios dalies antro sakinio matyti, kad S?jungos teis?s akt? leid?jas siek? pabr?žti skirtum? tarp, viena vertus, grafikos ir plastinio meno k?rinių autori? ir, kita vertus, kit? k?rinių ekonomin?s pad?ties, manydamas, kad antrieji, priešingai nei pirmieji, gauna naudos už s?kming? k?rinių panaudojim?.

54 Iš ties?, kaip teisingai primena Komisija, grafikos ir plastinio meno k?riniai yra unikal?s ir su jais susijusi panaudojimo ir eksploatavimo teis? išnyksta, kai jie pirm? kart? pateikiami rinkai. Priešingai, kiti k?riniai yra prieinami kelet? kart? ir j? autoriams už tai mok?tinas atlyginimas atlygina tiekim? ar teikim?, kuris atitinka j? pakartotin? prieinamum?. Atlyginimas, mok?tinas už perpardavimo teis?, n?ra panašus ? atlyginim? už naudojimo ir eksploatavimo teises, susijusias su šiais kitais likusiais k?riniais.

55 Pagal suformuot? Teisingumo Teismo jurisprudencij? mokes?i? neutralumo principas, kur? PVM srityje S?jungos teis?s akt? leid?jas prilygino bendram vienodo poži?rio principui, be kita ko, reikalauja, kad skirtingos situacijos neb?t? vertinamos vienodai, nebent toks vertinimas objektyviai pateisinamas (šiuo klausimu žr. 2012 m. liepos 19 d. Sprendimo *Lietuvos geležinkeliai*, C?250/11, EU:C:2012:496, 44 ir 45 punktus ir nurodyt? jurisprudencij?).

56 Atsižvelgiant ? išvad?, pateikt? šio sprendimo 54 punkte, faktas, kad atlyginimas, susij?s su s?kmingo k?rinių, kit? nei grafikos ir plastinio meno k?riniai, panaudojimo ar eksploatavimo teis?mis, apmokestinamas PVM, nepateisina to, kad atlyginimas, mok?tinas už perpardavimo teis?, taip pat turi b?ti apmokestinamas.

57 Iš to matyti, kad atlyginimo, mok?tino už perpardavimo teis?, sumok?jimas nelaikomas atliktu už atlyg?, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 2 straipsnio 1 dal?.

58 Tre?ia, reikia atmesti Austrijos Respublikos argument?, pateikt? papildomai, pagal kur? atlyginimas, mok?tinas už perpardavimo teis?, turi b?ti apmokestinamas PVM d?l to, kad originalaus k?rinio autoriui tiekimo ar teikimo, kur? jis atliko pirm? kart? pateikus rinkai original? k?rin?, apmokestinamoji vert? pasikeit?.

59 Iš ties?, kaip matyti iš PVM direktyvos 73 straipsnio, paslaug? teikimo apmokestinamoji vert? apima visk?, kas sudaro atlyg? už suteikt? paslaug?. Kadangi, kaip matyti iš šio sprendimo, atlyginimas, mok?tinas už perpardavimo teis?, visiškai n?ra atlygis už autoriaus tiekim? ar teikim? per pirm?j? jo k?rinio pateikim? rinkai, nei joks kitas jo tiekimas ar teikimas, jis negali pakeisti autoriaus tiekimo ar teikimo, atlikto per pirm?j? jo k?rinio pateikim? rinkai, apmokestinamosios vert?s.

60 Iš vis? išd?styt? svarstym? matyti, kad, kadangi atlyginimui, mok?tinam už perpardavimo teis? originalaus meno k?rinio autoriui, netaikoma PVM direktyvos 2 straipsnio 1 dalis, Austrijos Respublika, numa?iusi, kad toks atlyginimas yra apmokestinamas PVM, ne?vykd? ?sipareigojim? pagal šį nuostat?.

D?l bylin?jimosi išlaid?

61 Pagal Proced?ros reglamento 138 straipsnio 1 dal? iš pralaim?jusios šalies priteisiamos bylin?jimosi išlaidos, jei laim?jusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti iš Austrijos Respublikos bylin?jimosi išlaidas ir ši byl? pralaim?jo, ji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (aštuntoji kolegija) nusprendžia:

1. Austrijos Respublika, numa?iusi, kad atlyginimas, mok?tinas už perpardavimo teis?, yra apmokestinamas prid?tin?s vert?s mokes?iu, ne?vykd? ?sipareigojim? pagal 2006 m. lapkri?io 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB d?l prid?tin?s vert?s mokes?io bendros

sistemas 2 straipsnio 1 dal?

2. Priteisti iš Austrijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.

* Proceso kalba: vokiečių.